

Programbladet

Uppsala Senioruniversitet Vårterminen 2021

Uppsala Senioruniversitet

Programmet genomförs huvudsakligen digitalt på grund av pågående pandemi. Träning på nätverktyget zoom kommer att erbjudas vid terminsstart.

Tisdagsföreläsningarna och alla föreläsningsserier utom serie nr 10 filmas. Varje film ligger efter någon dag på USUs webbplats i två veckor, tillgänglig för de medlemmar som anmält sig till serien. Tisdagsföreläsningarna kan ses av alla medlemmar. Initialt kan inga eller ett fåtal personer närvara på plats i Missionskyrkans kyrksal, där föreläsningarna ges. Om restriktionerna lättar kan vi öppna för fler.

De allra flesta studiecirkelarna ges enbart digitalt, via nätverktyget zoom.

Anmälan

Mer information om anmälan finns på sidan 18 i det här programbladet.

Sekretariat

Sekretariatet på Bergsbrunnagatan 1 är stängt tills vidare. Telefon: 018-24 35 01. E-post: usu@usu.se
Webbplats: www.usu.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Tisdagsföreläsningar 3

Föreläsningsserier 5

- 1 Alternativa världar. Filmad (A), På plats (B)
- 2 Nedslag i konsten. Filmad (A), På plats (B)
- 3 Berömda textila bildsviter. Filmad (A), På plats (B)
- 4 Min musik. Filmad (A), På plats (B)
- 5 Beethoven 250 år. Film
- 6 Levande jazzhistoria. Filmad (A), På plats (B)
- 7 Olle, Beppe och Cornelis. Filmad (A), På plats (B)
- 8 Tillståndet i världen. Filmad (A), På plats (B)
- 9 Människans relation till djur. Filmad (A), På plats (B)
- 10 Sikta mot stjärnorna – och bortom. Zoom
- 11 Den virtuella vårderna. Filmad (A), På plats (B)

Studiecirklar 9

- 12 Sex kyrkor med viktig konst. Exkursioner
- 13 Irländska författare. Digitalt
- 14, 15 Skriv ditt liv. Digitalt
- 16, 17 Akvarellmålning. Digitalt
- 18 Musikhistoria i sex kapitel. I lokal
- 19 Rockhistoria. I lokal
- 20 Uppsalas gatunamn genom tiderna. Digitalt
- 21 Kan EU bli en verklig "union"? Digitalt
- 22 Gifter – till skada och nytta. Digitalt
- 23 Materialkemi i kulturellt perspektiv. Digitalt
- 24 Vårt universum och andras. Digitalt och i lokal
- 25 Klimat- och resursforskare i Uppsala. Digitalt
- 26 Floristik. Exkursioner
- 27–29 Fåglar under våren. Exkursioner

Språkcirklar 12

Samtliga digitalt via zoom

- 30, 31 Arabiska
- 32–35 Engelska
- 36–45 Franska
- 46–54 Italienska
- 55–60 Latin
- 61 Nordsamiska
- 62–64 Ryska
- 65–70 Spanska
- 71–72 Tyska

Övriga arrangemang 17

- Jazzensemble
- Kvällssalong Medborgarskap och demokrati

Eventuella ändringar i programmet relaterat till covid-19

Det program som här presenteras är utformat som om vi skulle kunna genomföra det på samma sätt som under föregående höst. Om förändringar ändå sker, kommer information att skickas ut till berörda per e-post, och per brev till dem som saknar e-postadress. Medlemmarna kommer att få goda instruktioner i digitala tekniken och möjlighet att träna i förväg.

Tisdagsföreläsningar

Lokal: Missionskyrkan Uppsala när pandemin så tillåter. Föreläsningstid 13.15 – ca 14 el. 14.15. Därefter tid för frågor. Föredragen filmas för visning i 14 dagar för USUs medlemmar och läggs ut någon dag efter föreläsningen.

26 jan. Torbjörn Ebenhard

Utarmning av biologisk mångfald – vad betyder det för människans överlevnad?

Presentatör Eva Willén

9 febr. Mats Nylinder

Vatten-, ång- och vinddrivna sågar. Viktiga steg mot Sveriges industrialisering.

Presentatör Bo Höistad

23 febr. Gunhild Rosqvist

När isen smälter – utmaningar för miljö och människa.

Presentatör Gunnel Forsberg

9 mars Alexandra Waluszewski

Antibiotika – i tjänst och otjänst hos djur och människor.

Presentatör Maths Isacson

16 mars OBS datum David Thurfjell

Gud bevara oss för religion. Kristen och muslimsk sekularitet.

Presentatör Ingrid Åberg

6 april Boel Godner

Integrationen i Södertälje efter högt flyktingmottagande.

Presentatör Gunnel Forsberg

20 april Torbjörn Åkerstedt

Sömn – rekreerande, livsviktig, men stundom problemfylld.

Presentatör Jan Fagius

4 maj Svante Pääbo

Neandertalarna och vi – lärdomar från evolutionär genetik.

Presentatör Jan Fagius

Omslagsbild: Kollaget har motiv som anknyter till tisdagsföreläsningar, serier och cirklar: Antibiotikaresistens, Gifter, Klimat, Kyrkokonst, Floristik, Nedslag i konsten, Beethoven, Olle, Beppe och Cornelis, Människans relation till djur. Kollage och foton: Maria Wold-Troell

Tisdagsföreläsare våren 2021

Torbjörn Ebenhard är disputerad i zoologi med ekologisk inriktning vid Uppsala universitet. Han tjänstgör nu som forskningsledare vid Centrum för biologisk mångfald på SLU där han har en forskningsverksamhet inriktad på bevarande och hållbart nyttjande av biodiversitet. Han medverkar i Naturvårdsverkets vetenskapliga råd för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, och i Sveriges förhandlingsdelegationer till konventionen om biologisk mångfald (CBD) och den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IPBES). Han är även ledamot av Världsnaturfonden WWF:s styrelse.

Mats Nylinder, professor emeritus, har studerat statistik vid Stockholms universitet, forest engineering vid University of New Brunswick i Kanada och till jägmästare vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU. Han utnämndes till professor 1983 vid institutionen för virkeslära vid SLU. Forskningen har främst varit inriktad mot skogsråvarans värdering och förädling. Detta har inneburit kunskap om trädens egenskaper och hur dessa kan beaktas i förädlingsledet. Många projekt har inneburit samarbete och nära kontakt med skogsbruket, sågverks- och massaindustrin. Han har varit huvudförfattare till flera läroböcker och är ledamot i Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien.

Gunhild Rosqvist är professor i geografi vid Stockholms universitet och har varit föreståndare för Tarfala forskningsstation i 16 år. Hennes forskning rör effekter av klimatförändringar i alpina och polära miljöer. Hon intresserar sig särskilt för hur snabba förändringar i klimatet ger långsiktig påverkan på miljö och lokalsamhällen, inte minst ändrade förutsättningar för renskötsel och turism. Föreläsningen kommer att handla om effekter av väder och snöförändringar på natur och kultur i norra Sverige.

Alexandra Waluszewski är professor i företagsekonomi verksam vid Ekonomisk-historiska institutionen, Uppsala universitet. Hennes forskning rör relationen mellan teknik, vetenskap och industriell förnyelse. Hon har genomfört studier på detta tema inom 'life science', skogs- och stålrelaterade näringar, samt studier av forsknings- och innovationspolicy. För närvarande är hon engagerad i problemet med antibiotikaresistens, inklusive utveckling av nya antibiotika och användningen av antibiotika i djurbaserad matproduktion. Hennes presentation tar upp frågan om varför djur för matproduktion står för majoriteten av världens antibiotikakonsumtion och varför producenter i ett fåtal länder, bland annat Sverige, lyckats bryta detta mönster.

David Thurffjell är religionshistoriker och professor i religionsvetenskap vid Södertörns högskola. Ett av hans forskningsområden handlar om sekulariseringen i Sverige och framväxten av de tvehågsna attityder gentemot religion, som präglar den svenska majoritetskulturen (*Det gudlösa folket: de postkristna svenskarna och religionen*, 2015). Ett särdrag som framkommer i hans intervjuer med postkristna majoritetssvenskar är en tillvändhet till naturen som en plats för existentiella djuperfarenheter (*Granskogsfolk: Hur naturen blev svenskarnas religion*, 2020). Thurffjell studerar också svenskar med muslimsk familjebakgrund och jämför hur man i denna religiösa tradition hanterar frågan om sekularitet jämfört med svenskar med luthersk kristen familjebakgrund.

Boel Godner är kommunstyrelsens ordförande (S) i Södertälje kommun sedan 2011 och ett välkänt namn inom den politiska sfären. Hon har stor erfarenhet av att leda kommunen som under flera decennier haft ett extremt högt flyktingmottagande och som varje dag hanterar segregationens effekter. Hennes engagemang för migrationsfrågor har till stor del präglat hennes politiska karriär. Hon har länge kämpat aktivt för att avskaffa Lagen om eget boende (EBO-lagen). Förutom rollen som kommunstyrelseordförande är hon ordförande i Telge AB, Söderenergi AB och SYVAB (Sydvästra stockholmsregionens va-verksaktiebolag). Hon är också ledamot i styrelsen för SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Migrationsverkets insynsråd. År 2018 utsågs hon till årets politiker av Dagens Opinion.

Torbjörn Åkerstedt är sömnforskare, senior professor vid Karolinska Institutet, tidigare föreståndare för Stressforskningsinstitutet, ett kunskapscentrum inom området stress och hälsa vid Stockholms universitet. Han leder en forskningsgrupp som studerar sömnens mekanismer och dess roll för fysisk och psykisk återhämtning, sömnstörningar och deras orsaker och konsekvenser för hälsan. Han mottog 2017 Lars Salvius-priset, som delas ut till "personer som gjort betydande och framstående insatser inom vetenskaplig och populärvetenskaplig kommunikation".

Professor **Svante Pääbo** inledde sin forskarkarriär vid Uppsala Universitet och disputerade här 1986. Via forskning vid bl a University of California, Berkeley och Ludwig-Maximilians-universitetet i München landade han i Leipzig, där han från 1997 var med om att bygga upp Max Planck-institutet för evolutionär antropologi. Han är också professor vid universitetet i Leipzig. Han är en av grundarna av paleogenetiken, dvs studiet av DNA från sedan länge döda organismer. Hans forskning har av tidskriften Science två gånger placerats på tio-i-topplistan över årets forskningsresultat i världen, år 2005 som etta, 2006 som tvåa.

Föreläsningsserier

Hur man anmäler sig och mycket mer står på näst sista sidan i programmet.

Alla föreläsningar utom nr 10 filmas. Varje film ligger efter någon dag på USUs webbplats och därefter i två veckor tillgänglig för de medlemmar som anmält sig till serien. Vi följer pandemirestriktionerna med inga eller begränsat antal deltagare på plats tills vidare.

Nr 1. Alternativa världar – science fiction, fantasy, utopier och dystopier

Filmad (1A) och På plats (1B)

Det har skrivits många böcker där författaren spekulerar över vad som kan hända i framtiden eller i andra, främmande världar där verklighetens ramar är satta ur spel. Vad sker när de naturvetenskapliga lagarna inte längre gäller eller när övernaturliga varelser griper in i skeendet? Då sätts frågor om människans villkor på sin spets och existentiella problem belyses utifrån nya och oväntade perspektiv. Det kan handla om såväl varnande exempel som eftersträvansvärda mål. I denna serie får vi stifta bekantskap med olika typer av alternativa världar i genrer som science fiction, fantasy, utopier och dystopier.

Serieansvariga: **Eva Heggstad**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 070-605 83 88, och **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11.

Program

21 jan. Eva Heggstad, *Vem är ond och vem är god? Dr Frankenstein och hans monster.*

4 feb. Jerry Määttä, docent i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *Drömmar om andra världar. En kort introduktion till science fiction.*

18 feb. Jenny Bonnevier, universitetslektor i engelska, Högskolan i Jönköping. *"Utanför faderns hus". Feministisk science fiction som utopiskt projekt.*

4 mars Sarah Ljungquist, universitetslektor i litteraturvetenskap och genusvetenskap, Högskolan i Gävle. *Utopin som dystopi och dystopins utopi. Karin Boyes "Kallocain", P.C. Jersilds "Efter floden", Ninni Holmqvists "Enhet" och Johanna Nilssons "Det grönnare djupet".*

18 mars Johan Svedjedal, professor i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *"Det finns inget skydd mot människan." Harry Martinsons Aniara.*

15 april Per Israelsson, fil.dr, forskare vid Institutionen för kultur och estetik, Stockholms universitet. *Främmande miljöer, undergångsberättelser i övervakningskapitalismens tidevarv.*

Tid: Torsdagar udda veckor 21/1–15/4 (ej 1/4) kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 300 kr.

Nr 2. Nedslag i konsten

Filmad (2A) och På plats (2B)

Olika typer av konstnärer och konstnärsroller presenteras. Syftet med serien är att ge en djupgående analys av konstnärerna och deras verk.

Serieansvarig: **Carola Hermelin**, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 018-51 50 55.

Program

12 feb. Barbro Santillo Frizell, professor em. i antikens kultur och samhällsliv, Uppsala universitet, tidigare direktör för Svenska Institutet i Rom. *Vita lögner. Var antikens skulptur verkligen bemålad?*

26 feb. Thomas Hård af Segerstad, tidigare universitetslektor i konstvetenskap, Uppsala universitet. *Färgens substans via Vincent van Gogh.*

12 mars Helén Hallgren Archer, intendent vid Nationalmuseum. *Paul Gauguin – sökande efter ett förlorat paradiset.*

26 mars Lena Boëthius, tidigare intendent vid Göteborgs konstmuseum, skribent. *Maj Bring – målarinna i modernismens brytningstid.*

9 april Andrea Kollnitz, docent i konstvetenskap, Stockholms universitet. *Skönhet och modernitet. Perspektiv på Gustav Klimts porträttkonst.*

16 april Håkan Nilsson, professor i konstvetenskap, Södertörns högskola. *Ai Weiwei: tradition och aktivism.*

Tid: Fredagar jämna veckor 12/2–9/4 samt udda vecka 16/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 300 kr.

Nr 3. Berättande trådar ur sju sekler. Berömda textila bildsviter i Europa till ca 1750

Filmad (3A) och På plats (3B)

Textila bonader, vävda eller broderade, har en lång och högaktad roll i europeisk kulturhistoria. Enorma summor lades ut för dessa krävande projekt med imponerande kompositioner och dyrbara material. Ett fåtal finns kvar idag, och ger insikter i den tidens värderingar, konstuttryck och materialkultur.

Serieansvariga: **Désirée Koslin**, PhD, Fashion Institute of Technology, New York, tfn 070-358 37 60, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 070-302 39 27. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Désirée Koslin**.

Program

26 jan. Runt 1100: Skapelsen, katedralen i Girona, Spanien; antika motiv i Quedlinburgs klostermatta, Tyskland och Bayeuxbroderiet, Musée de Guillaume le Conquérant, Bayeux, Frankrike.

9 feb. 1300-talets vävda berättelser med bibliska och antika motiv: Apokalyptsviten, Angers, Frankrike; De Nio Hjältarna, Cloisters Museum, New York.

23 feb. 1400-talets mytologiska och idealiserande bildvävar: Enhörningssviterna i Musée Cluny, Paris och Cloisters Museum, New York.

9 mars 1500-talets nyskapande i bildvävens tradition: Raphaels Apostlagärningar, i bl.a. Vatikanen, Rom, och dess målade förlagor i Victoria and Albert Museum, London.

23 mars 1600 talets kungliga propaganda: Charles Le Bruns Kung Ludvig XIV:s Historia i Musée du Louvre, Paris och Kung Karl XI:s bataljer, Kungliga Husgerådskammaren, Stockholm.

20 april 1700-talets exotiska och amorösa motiv i bildvävnader: Jean Baptiste Monnoyers Historien om Kejsa-

ren av Kina, i Musée du Louvre, Paris, och i andra samlingar; François Bouchers bildsviter i s.k. alentours-stil.

Tid: Tisdagar jämna veckor 26/1–20/4 (ej 6/4)
kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 300 kr.

Nr 4. Min musik

Filmad (4A) och På plats (4B)

Kulturpersonligheter och musiker berättar om och spelar musik som betydligt mycket för dem. Variationen i musikval och berättarnas verksamhet är stor. Eftersom berättelserna ofta har formen av livsberättelser blandas känd musik ur vårt gemensamma musikarv med mer ovanlig musik som kommer från berättarnas bakgrund och specialintressen. Vi strävar efter att inbjuda intressanta personer med stort musikintresse från många olika verksamhetsområden.

Serieansvariga: **Gunnar Birgegård**, professor em. i medicin, tfn 070-215 09 89, och **Gunnel Fagius**, musikvetare, musikdirektör, tfn 070-214 13 70.

Program

25 jan. Lone Larsen är född och uppvuxen i Danmark. Hon har studerat dirigering vid Kungl. Musikhögskolan och är sedan 1998 bosatt i Sverige. Som konstnärlig ledare för vokalensemblen VoNo (f.d. Voces Nordicae) har hon rönt stor framgång med ett nyskapande koncept för kör- och ensemblesång. Hon är professor i kördirigering vid Ersta Sköndal Bräcke Högskola.

8 feb. Gesa Weyhenmeyer, professor i akvatisk biogeokemi vid Uppsala universitet och ledamot av Kungliga Vetenskapsakademien. Spelar kontrabas i Kungliga Akademiska Kapellet. Forskar om vatten och jämför det med sin musikstil – det finns en källa, sedan pågår ständiga förändringar och anpassningar till olika situationer.

22 feb. Per Nyrén, utbildad vid Kungl. Musikhögskolan, studerat musikvetenskap och litteraturhistoria. Ledare för Helsingborgs Konserthuskör och kammarkören Felicitas. Konstnärlig ledare för Helsingborg Pianofestival. Ordförande i Helsingborgs Kammarmusikförening.

8 mars Lars Lambert. Vad hände efter 22? Filmare, författare, konstvetare, uppsalaskildrare med flera böcker om Uppsala. Väldig, inte minst inom USU, för sina konstföreläsningar. Hedersdoktor vid Uppsala universitet. Lars Lambert fortsätter sin fascinerande berättelse från förra våren.

22 mars Britt-Marie Aruhn, operasångerska, hovsångerska. En av Sveriges främsta operasopraner med roller på de stora operascenerna som Covent Garden, La Scala, Paris- och Wienoperan m.fl. Medlem i Kungliga Musikaliska Akademien. Uppsalaaktuell som mångårig solist i UAK, i Domkyrkan och som Caprice-gäst med OD.

19 april Camilla Lundberg, svensk musikkritiker och kulturjournalist. Var musikchef på SVT Kultur 1999–2015. Skriver för Dagens Nyheter, deltar i musikkulturprogram i Sveriges Radio och SVT. Gör Klassiska podden tillsammans med Carl Tofft. Entusiastisk amatörcellist i stråkkvartett.

Tid: Måndagar jämna veckor 25/1–19/4 (ej 5/4)
kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 300 kr.

Nr 5. Beethoven 250 år

Film. Zoom vid två tillfällen.

I åtta digitala föreläsningar och två digitala frågestunder får du veta mer om den kontroversielle kompositören och människan Beethoven, om hans förhållande till sin dramatiska samtid, och om hur han och hans kompositioner har påverkat eftervärlden. Mängder av både välkänd och nästan okänd musik ger inblickar i vad som gör Beethovens musik så speciell och ännu på många sätt överträffad.

Serieansvariga: **Axel Brattberg**, neurolog, tfn 070-423 27 31, axel.brattberg@rehab.uu.se, och **Måns Tengné**, musikvetare, musikjournalist, föreläsare, presentatör, frilansande körsångare m.m. som varit verksam vid bl.a. Sveriges Radio, Kungl. Musikhögskolan, Rikskonserter, Kungl. Musikaliska Akademien. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Måns Tengné**.

Serien erbjuds enbart digitalt. Varje vecka läggs ett nytt avsnitt upp, och filmen ligger kvar hela terminen. Vid två tillfällen är det i stället för film en frågestund med föreläsaren via zoom. Frågor att då tas upp kan fortlöpande sändas per epost till föreläsaren och via chat under frågestunden. Listor över musikexempel med länkar till Youtube och Spotify meddelas i anslutning till publiceringen av varje föreläsning. De går också att ladda ner som ett samlat pdf-dokument.

Program

Från 2 feb. Beethovens Wien.

Från 9 feb. Sonat och symfoni – från diktsvit till roman.

Från 16 feb. Beethoven och teatern.

Från 23 feb. Beethovens variationer.

2 mars Frågetimme via zoom.

Från 9 mars Sjutton stråkkvartetter som förändrade världen.

Från 16 mars Beethovens Missa solemnis bland andra festmässor.

Från 23 mars Nionde symfonin: en vägvisare.

Från 30 mars Nionde symfonin som förebild och vattendelare.

13 april Frågetimme via zoom.

Tid: Ny film läggs ut varje tisdag 2/2–30/3 (ej 2/3) och är på ca 50 min.

Frågestund via zoom 2/3 och 13/4 kl. 15.15–16.15.

Avgift: 300 kr.

Nr 6. Levande jazzhistoria

Filmad (6A) och På plats (6B)

I denna serie fortsätter vi höstserien med personporträtt. Ulf Johansson Werre bekantar oss med flera nya jazzprofiler från olika epoker och sätter in deras gärningar i ett musikaliskt, historiskt sammanhang. Analyser av stilarter och musikaliska förklaringar sker vid flygeln eller på trombon. Vid två tillfällen gästas Ulf av en musiker som fördjupar upplevelsen av den då aktuella musiken.

Serieansvariga: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdirektör, tfn 070-648 67 85, och **Ulf Johansson Werre**, med.dr h.c., musiker, storbandsledare, universitetslärare, Uppsala universitet, tfn 018-30 28 09. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Program

21 jan. *Bix Beiderbecke – 20-talets impressionistiska trumpetlyriker.*

28 jan. *Coleman Hawkins – satte agendan för decennier av tenorsaxsolister.*

4 feb. *Ladies in jazz – kvinnliga instrumentalister i en mansdominerad värld.*

11 feb. *Arne Domnérus – svenska jazzens omslagspojke.*

18 feb. *Cannonball Adderley – genialisk katalysator för blues, soul och hardbop.*

25 feb. *Odyssé bland favoriter – Ulf presenterar ett urval av egna och deltagarnas favoriter. Deltagarna uppmuntras att inkomma med förslag!*

Tid: Varje torsdag 21/1-25/2 kl. 10.15-11.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 300 kr.

Nr 7. Olle, Beppe och Cornelis – i den svenska visrenässansen

Filmad (7A) och På plats (7B)

Efter andra världskriget öppnas dörrarna mot omvärlden och nya vindar blåser in i svensk kultur. Optimism och frihetskänslor spirar. Det moderna välfärdssamhället tar form. Men i det kalla krigets skugga växer oron för kärnvapenkrig och kritiken mot västvärlden tilltar. I denna ambivalenta tidsanda träder en ny generation vispoeter fram som kommer att förnya visbegreppet. Olle Adolphson, Beppe Wolgers och Cornelis Vreeswijk representerar tre olika utvecklingsspår i den svenska visrenässansen. Serien följer deras livsresa och konstnärliga vandring genom ett Sverige i förvandling.

Serieansvariga: **Johanna Broman Åkesson**, fil.dr i musikvetenskap, Stockholms universitet, tfn 076-211 49 97, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 070-302 39 27. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Johanna Broman Åkesson**.

Program

25 jan. *Okända djur – Olle och Beppe i naivismens 50-tal.*

8 feb. *Ballad på en soptipp – Cornelis bryter in i svensk tradition.*

22 feb. *En gång i Stockholm – Beppe's hippa 60-tal.*

8 mars *Det ligger ett land långt borta – ensamseglaren Olle.*

22 mars *Somliga går med trasiga skor – Cornelis i revolternas tid.*

19 april *Folia – tre vandringsmän på väg.*

Tid: Måndagar jämna veckor 25/1-19/4 (ej 5/4)
kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 300 kr.

Nr 8. Tillståndet i världen våren 2021

Filmad (8A) och På plats (8B)

Vårens serie startar i Belarus där demonstrationerna mot den valfuskande presidenten Alexandr Lukasjenko har överraskat genom sin intensitet och uthållighet. Den fortsätter till andra delar av Europa där samarbetet inom

EU, numera utan Storbritannien, i skuggan av pandemin kränger vidare med intressekonflikter om flyktingpolitik och långtidsbudget. Men hur ser världens ekonomi ut den dag pandemin äntligen tar slut? Vi gör också en avstickare till Indien där spänningarna mellan hindunationalister och muslimer ökat under den sittande premiärministern Narendra Modis styre. Nobels fredspris 2020 tilldelas FN-organet World Food Programme. Vi får en rapport om hur arbetet går till och var behoven är som störst. Slutligen vid sidan av återkommande pandemier är förändringen av jordens klimat den största utmaningen som mänskligheten har att hantera. Hur påverkas även till synes stabila stater när klimatet ändras, när livsbetingelserna försämras? Hur ska konflikter undvikas? Är internationellt samarbete en framkomlig väg? Den avslutande föreläsningen belyser dessa frågor.

Serieansvarig: **Lars Nilsson**, f.d. chefredaktör vid UNT, tfn 070-662 18 67, lars.nilsson470@gmail.com.

Program

1 feb. Li Bennich-Björkman, professor i vältalighet och statskunskap, Uppsala universitet. *Belarus – den sista Sovjetstaten?*

15 feb. Göran von Sydow, direktör och chef för Sieps. *Krisernas EU.*

1 mars Sten Widmalm, professor i statskunskap, Uppsala universitet. *Premiärminister Modi och den indiska hindunationalismen.*

15 mars Lars Magnusson, professor i ekonomisk historia, Uppsala universitet. *Ekonomien efter pandemin.*

12 april Annelie Börjesson, ordförande i Svenska FN-förbundet. *Fredspristagaren World Food Programme och kampen mot hunger och konflikt.*

26 april Niklas Bremberg, forskare knuten till bland annat Sipri och Utrikespolitiska institutet. *Klimatrelaterade säkerhetsrisker och internationellt samarbete.*

Tid: Måndagar udda veckor 1/2-26/4 (ej 29/3)
kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 300 kr.

Nr 9. Människans relation till de andra djuren

Filmad (9A) och På plats (9B)

Det finns cirka en och en halv miljon kända djurarter. De lever i vatten, på land och i luften. De vilda djuren ingår på många olika sätt i ekosystemen. När vi började bedriva jordbruk domesticerades ett antal arter till husdjur. Av de cirka 60 000 arterna ryggradsdjur har ett 30-tal blivit husdjur, de lever i nära kontakt med oss och förökar sig regelbundet. I jordbruket används husdjur i första hand för att producera mat och dragkraft, men nyttjas också i många andra sammanhang, som sällskapsdjur, i sjukvården samt för sport och fritid. De används även i vetenskapliga försök, och för produktion av medicin och antikroppar, men bidrar dessvärre även till spridning av sjukdomar.

Serieansvariga: **Kristina Glimelius**, professor em. i kulturväxternas genetik och förädling, tfn 070-678 50 10, **Lars Ohlander**, docent i växtodlingslära, tfn 073-327 88 80, och **Per Olof Osterman**, docent i neurologi, tfn 070-374 72 92.

Program

11 feb. Petter Kjellander, professor i viltekologi vid inst. för ekologi, enheten för Viltekologi, Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. *De vilda djuren – i Sverige.*

25 feb. Marianne Elvander, statsepizootolog em., Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA. *Zoonoser – smittor mellan djur och människor; kan de vara en risk?*

11 mars Jan Philipsson, statsagronom em. vid inst. för husdjursgenetik, Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. *Husdjur för livsmedelsproduktion – då och nu – med globala utblickar.*

25 mars Lena Lidfors, professor i etologi vid inst. för husdjurens miljö och hälsa, Sveriges lantbruksuniversitet, SLU (1) och **Göran Dalin**, docent i anatomi vid inst. för anatomi, fysiologi och biokemi, Sveriges lantbruksuniversitet, SLU (2).

1. *Sällskapsdjur, sport och fritid.*

2. *Hästen i människans tjänst.*

8 april Lennart Wetterholm, chef för Hundcampus, Hällefors. *Hundar i människans tjänst. Cancerhundar, knarkhundar, vårdhundar m.m. – nu och i framtiden.*

22 april Helena Röcklinsberg, universitetslektor i djuretik vid inst. för husdjurens miljö och hälsa, Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. *Etiska frågeställningar.*

Tid: Torsdagar jämna veckor 11/2–22/4
kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 300 kr.

Nr 10. Sikta mot stjärnorna – och bortom

Sammankomst via zoom (webbinarium)

Forskningen har de senaste två decennierna givit viktiga bidrag till förståelsen av vårt universum. År 2020 tilldelades nobelpris i fysik till Andrea Ghez och Reinhard Genzel samt till Roger Penrose. Ghez och Genzel har genom att på ett genialiskt sätt utveckla optisk astronomi lyckats kartlägga rörelsen hos stjärnor, som i sin rörelse kommer så nära Vintergatans centrum att deras fart är ofattbara tre hundradelar av ljushastigheten. Från vårt solsystem via stjärnor nära det supermassiva hålet i centrum av Vintergatan anträds en hisnande färd ut i universum.

Serieansvariga: **Yvonne Brandt-Andersson**, professor em. i oorganisk kemi, tfn 070-659 81 47, och **Staffan Yngve**, professor em. i teoretisk fysik, tfn 070-297 80 16. Serieansvariga och samtliga föreläsare är verksamma vid Ångströmlaboratoriet, Uppsala universitet.

Program

2 feb. Bo Thidé, professor em. i rymdfysik. *Skruvad radiostrålning från rymden.*

16 feb. Andreas Korn, docent i astronomi. *Att dissekera stjärnljus.*

2 mars Nikolai Piskunov, professor i observationell astronomi. *Om exoplaneter och deras möjlighet att hysa liv.*

23 mars Magdalena Larfors, docent i teoretisk fysik. *Mörk energi och mörk materia.*

13 april Ulf Danielsson, professor i teoretisk fysik. *Om svarta hål och det senaste nobelpriset i fysik.*

Tid: Tisdagar enligt programmet kl. 13.15–14.45.
10 timmar.

Avgift: 300 kr.

Nr 11. Den virtuella världen – värden och vårdor. Om AI och IT inom vården

Filmad (11A) och På plats (11B)

Informationsteknik (IT) och Artificiell intelligens (AI) har blivit ett allt vanligare inslag i vår vardag. Nu då Covid-19-pandemin begränsar våra sociala liv har de utvecklats och accelererat inom hälso- och sjukvård på ett sätt som saknar motstycke. De nya rönen utvecklas och omsätts i praktisk verksamhet till gagn för patienten. I denna serie belyses såväl avancerad medicinsk visualisering som lösningar inom glesbygdsmedicinen, distansarbete, digital kirurgträning och hur en vådrobot fungerar och upplevs. Men också ökad patientmakt, ”den pålästa patienten”, e-hälsa i övrigt samt de så viktiga etiska aspekterna med integritetshot och möjligheter med digitala journaler tas upp.

Serieansvariga: **Anne-Marie Pernulf**, specialist i allmänmedicin, f.d. divisionschef, Akademiska sjukhuset, tfn 070-314 10 03, och **Jan Stålhammar**, docent i allmänmedicin, tfn 070-578 28 68.

Program

4 feb. Anders Ynnerman, professor i vetenskaplig visualisering, Institutionen för teknik och naturvetenskap, Linköpings universitet. *Visualisering och AI inom hälso- och sjukvård.*

18 feb. Michael Häggman, docent i urologi, Institutionen för kirurgiska vetenskaper, Uppsala universitet. *Nya trender för prostatacancer: datorstyrd diagnostik och minimalinvasiv behandling med högintensivt fokuserat ultraljud (HIFU) och robotkirurgi.*

4 mars Britt Östlund, professor i teknisk vårdvetenskap, Institutionen för medicinteknik och hälsosystem, Kungliga Tekniska Högskolan. *Robotar och artificiell intelligens – hur landar de i äldreomsorgen?*

18 mars Sabine Koch, professor i hälsoinformatik, LIME, Karolinska Institutet. *E-hälsa och patientmakt – en kulturell revolution i vården?*

15 april Örjan Smedby, professor i medicinsk bildbehandling och visualisering, Institutionen för medicinteknik och hälsosystem, Kungliga Tekniska Högskolan (1) och **Johan Wikström**, professor i neuroradiologi, Institutionen för kirurgiska vetenskaper, Uppsala universitet (2).

1. *Vad kan man göra med medicinska bilder i datorn?*

2. *Artificiell intelligens för strokedagnostik; ett stöd men inte ersättning för radiologen.*

29 april Peter Berggren, specialist i allmänmedicin, närsjukvårdschef södra Lappland, Region Västerbotten. *Telemedicin – primärvård i utkant men ändå i framkant.*

Tid: Torsdagar udda veckor 4/2–29/4 (ej 1/4)
kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 300 kr.

Studiecirklar

Hur man anmäler sig och mycket mer står på näst sista sidan i programmet.

Varje cirkelträff omfattar 2 x 45 minuter, där ej annat anges.

De flesta cirkelarna ges som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

RELIGION, FILOSOFI OCH HISTORIA

Nr 12. Sex kyrkor med viktig konst

Jörn Johansson, fil.lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 070-837 21 11, carmina3208@gmail.com.

Vi besöker en kyrka med konst från 1900-talet och fem kyrkor med medeltida konst. Vid varje besök ges också exempel på musik av Bach och Pergolesi. Den som inte har tillgång till bil kan ringa till cirkelledaren i god tid före besöket.

3 maj Essinge kyrka

10 maj Villberga kyrka

17 maj Hökhuvuds kyrka

24 maj Sala sockenkyrka

31 maj Sigtuna kyrka

7 juni Jäders kyrka

Tid: Varje måndag 3/5-7/6 kl. 10-11.30. 12 timmar.

Lokal: Respektive kyrka.

Avgift: 300 kr.

LITTERATUR, KONST OCH MUSIK

Nr 13. Irländska författare

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 070-749 11 35.

Vi läser och diskuterar verk av irländska författare. Deltagarna ombeds att till första tillfället läsa *Mästaren* av Colm Toibin.

Tid: Onsdagar jämna veckor 27/1-7/4 kl. 13.00-14.30. 12 timmar.

Avgift: 300 kr.

Nr 14. Skriv ditt liv

Tone Dahlstedt, fil.kand., skrivarpedagog och folkhögskolelärare, tfn 076-838 15 12.

Här gör vi nedslag i livet, en minnenas resa genom barndom, ungdom, vuxenliv och arbetsliv med en avslutning i nutiden. Vad är sant och vad är falskt? Hur viktigt är det att hålla sig till sanningen och vad är ett minne? Under träffarna skriver vi korta texter, läser upp och samtalar om textens innehåll och form. En längre text skrivs mellan träffarna.

Tid: Torsdagar udda veckor 4/2-15/4 kl. 11.00-13.00. 16 timmar.

Avgift: 450 kr.

Nr 15. Skriv ditt liv, fortsättare

Tone Dahlstedt, fil.kand., skrivarpedagog och folkhögskolelärare, tfn 076-838 15 12.

Du som har gått en termin på "Skriv ditt liv" och nu vill fortsätta, är välkommen till den här cirkeln. Här kan du

utforma ditt skrivprojekt med en planering, skrivande mellan varje träff och respons från övriga deltagare. Du kommer att ha möjlighet att samtala och diskutera de frågor och problem som uppkommer under skrivprocessen digitalt.

Tid: Onsdagar udda veckor 3/2-14/4 kl. 11.00-12.30. 12 timmar.

Avgift: 300 kr.

Nr 16. Akvarellmålning, Grupp 1

Lillemor Wassberg, konstnär, tfn 070-529 24 42.

Akvarellmålning för de som kan grunderna i akvarellteknik. Vi diskuterar teman för våra övningar. Det kan vara allt från stilleben, landskap (fantasi eller efter foto) till porträtt. Var beredd med akvarellpapper, akvarellfärger och pensel. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 17.

Tid: Onsdagar udda veckor 3/2-14/4 kl. 9.15-12.15. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 17. Akvarellmålning, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 16.

Tid: Tisdagar udda veckor 2/2-13/4 kl. 13.15-16.15. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 18. Musikhistoria i sex kapitel. Musiklyssnarcirkel

Denna cirkel ges i lokal med coronasäkrad möblering.

Gunnel Fagius, musikvetare, musikdirektör, tfn 070-214 13 70, och **Jan Fagius**, neurolog och amatörmusikant, tfn 073-584 06 49.

Cirkeln förmedlar liksom tidigare cirklar några nedslag i västerlandets musikhistoria utifrån cirkelledarnas personliga preferenser och deras eget diskotek. Denna termin utgörs kapitlen av enskilda tonsättare eller genrer i den västerländska konstmusiken. Cirkeln är en repris från vårterminen 2019.

29 jan. Nästan glömda svenska tonsättare.

12 feb. Benjamin Britten - operakonst och vokala verk för vår tid.

26 feb. Fugans konst och historia.

26 mars Döden som musikalisk inspiration.

9 april Sopranen - tonsättarnas älskling?

23 april Maurice Ravel - rytmernas och färgernas mästare.

Tid: Fredagar jämna veckor 29/1-23/4 (ej 12/3) kl. 10.15-12.15. 16 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Linnéstugan.

Avgift: 450 kr.

Nr 19. Rockmusikhistoria, musiklyssnarcirkel

Denna cirkel ges i lokal med coronasäkrad möblering.

Per Davidsson, f.d. kanslichef, tfn 070-856 31 44.

En fristående fortsättning på förra vårens cirkel där vi lyfter fram några framstående artister och grupper i rockmusikens historia och deras låtar. Varje sammankomst inleds med en presentation av artisterna och deras musik. Utrymme finns för deltagarnas egna favoritlåtar och kommentarer. Vi diggar musiken tillsammans, helt enkelt!

2 feb. Everly Brothers Brothers – framgångsrik stämsång som banade väg för Beatles, Simon & Garfunkel och många fler.

16 feb. Merseybeat – The Searchers, Gerry & the Pacemakers och några fler hjälpte Beatles förändra rockhistorien.

2 mars Hollies – Sextiotalspop på topp. 21 top-20-hits i rad i England 1963–70.

16 mars Janis Joplin – explosiv sångerska. Från Texas till västkustens hippiekultur. En av de främsta rösterna någonsin.

30 mars Pink Floyd – en musikalisk resa från sextiotalets psykedelia till åttiotalets arenarock.

20 april Leonard Cohen – poet med lång karriär. En av rockens mest särpräglade personligheter.

Tid: Tisdagar udda veckor 2/2–30/3 samt jämn vecka 20/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Linnéstugan.

Avgift: 300 kr.

SAMHÄLLSVETENSKAP

Nr 20. Uppsalas gatunamn genom tiderna

Mats Wahlberg, docent i nordiska språk, särskilt ortnamnsforskning, tfn 070-752 17 18.

Uppsalas gatunamn har mycket att berätta. Medeltidens spottant framväxta namn ger oss kunskap om stadens topografi och byggnader men också en inblick i invånarnas liv och verksamhet. 1600-talets genomgripande stadsreglering förde med sig nya namn, några med reverens till den allsmäktiga kungamakten, de flesta dock med lokal anknytning. Dagens officiellt reglerade namngivning speglar också samtiden men på ett annat sätt än tidigare och namnen väcker inte sällan debatt.

Tid: Onsdagar jämna veckor 27/1–7/4 kl. 11.15–12.45. 12 timmar.

Avgift: 300 kr.

Nr 21. Vad krävs för att EU ska bli en verklig "union"?

Paul Reichberg, fil.kand., tfn 070-673 85 64.

EU har ofta haft svårigheter att förenas som sammanhållande kraft. Utmaningarna är just nu många och prövan- de för det europeiska samarbetet som t.ex. den globala pandemin, flyktingmottagandet och bevakningen av EU:s yttre gränser, klimatpolitiken, den inre marknaden, EMU och samtidigt en växande nationalism och populism m.m. Cirkeln inriktas på några av dessa centrala problem.

Tid: Tisdagar udda veckor 2/2–13/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Avgift: 300 kr.

NATURVETENSKAP OCH TEKNIK

Nr 22. Gifter – till skada men även till nytta

Denna cirkel ges i lokal.

Olle Matsson, professor em. i kemi, Uppsala universitet, tfn 070-857 83 45.

"Allting är gift och ingenting är utan gift och endast dosen gör att något inte är gift" skrev naturvetaren Paracelsus redan på 1500-talet. Det finns all anledning att påminna sig om vilken sanning som faktiskt ligger i orden. Gränsen mellan två ytterligheter är ofta hårfin, så även i gifternas värld. Allt är gift – ja; men allt gift dödar inte. Gift kan också ge liv. Cirkeln bygger bl.a. på cirkelledarens bok *Allt är gift: om dödliga ämnen och deras roll i historien* och syftar till breddning och fördjupning av cirkeln Allt är gift under hösten 2019, men förutsätter inte tidigare deltagande.

Tid: Onsdagar udda veckor 17/3–26/5 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: BMC, samling vid ingång A8 då lokal meddelas.

Avgift: 300 kr.

Nr 23. Materialkemi i kulturellt perspektiv

Rolf Berger, professor em. i oorganisk kemi, Uppsala universitet, tfn 070-398 29 36.

Cirkeln strävar efter att belysa betydelsen av material i tillvaron, hur deras användning är intimt knuten till mänsklig kultur. Materialtyper (sten, brons, järn) har ju fått ge namn åt hela tidsepoker! Förhistoriens och olika högkulturers förutsättningar ledde till alkemins uppkomst. Den utvecklades till kemi som vetenskap: atomer och grundämnen, nomenklatur och systematik, periodiska systemet, materialegenskaper som kan kopplas till uppbyggnad. Valda fall av moderna material får illustrera egenskapsstyrning – en ständigt pågående produktutveckling märkbar i vår vardag. Inga särskilda förkunskaper krävs.

Tid: Måndagar udda veckor 1/2–12/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Avgift: 300 kr.

Nr 24. Vårt universum och andras

Denna cirkel ges samtidigt digitalt via zoom (24A) och i lokal (24B).

Staffan Yngve, professor em. i teoretisk fysik, tfn 070-297 80 16.

Cirkeln är en fristående fortsättning på "Vårt universum" som tyvärr fick avbrytas vårterminen 2020 på grund av pandemin. Den bygger på en populärvetenskaplig bok, *Our Universe. An Astronomer's Guide*, av den brittiska astronomen Joanna Dunkley, professor vid Princeton university. Det är dock inte obligatoriskt att anskaffa den. I cirkeln ska vi följa Joanna Dunkley i spåren på upp-täcktsfärd i vårt universum, underförstått att det inte kan uteslutas att det finns flera universa.

Tid: Torsdagar udda veckor 4/2–29/4 (ej 1/4) kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Via zoom och i Beurlingrummet 10238, Ångström-laboratoriet plan 0 (eventuellt byte till lokal i city).

Avgift: 300 kr.

Nr 25. Lyssna till klimat- och resursforskare i Uppsala

Kjell Aleklett, professor em. i globala energisystem, Uppsala universitet, tfn 072-727 29 90.

Vi får nästan dagligen med hänvisning till Greta Thunberg höra att vi ska lyssna på forskarna. Den tillämpade forskningen vid institutionen för geovetenskaper är riktad mot frågor av värde för vår civilisation såsom tillgång till rent vatten, mineralresurser och koldioxidupptagning. Områden i fokus är miljö- och naturresursfrågor, bl.a. studier av föroreningar i grundvatten, sjöar och hav, bullerspridning, prospektering efter malmer, mineral och fossila bränslen, väder- och klimatprognoser, vindkraft, bedömning av jordbävningrisker samt undersökning av platser för djupförvar av kärnbränsleavfall eller deponering av koldioxid (www.geo.uu.se/forskning/). Det blir också en genomgång av de framtida scenarier som IPCC har presenterat.

Tid: Tisdagar jämna veckor 9/2–20/4 kl. 15.30–17.00, 12 timmar.

Avgift: 300 kr.

Nr 26. Floristik

Mattias Iwarsson, fil.lic., tfn 076-113 31 32.

Vi träffas första gången inomhus, en möjlighet att få komma in i Evolutionsmuseet Botanik/herbariet. Därefter tränar vi växtkunskap under exkursioner till olika klassiska växtlokaler. Cirkeln kan passa både för nybörjare och mer kunniga botanister. Det blir inte några längre vandringar, ca 2 km i delvis kuperad terräng. Oömma kläder rekommenderas. Lupp med 10x förstoring är nödvändig liksom en bra flora, t.ex. Krok & Almquist *Svensk flora*, helst 29e upplagan. Vi tränar på bestämningsnycklar och lär känna den vilda Uppsalafloran, något som kan stimulera till egenstudier och intresse för botaniken.

Tid: Tisdag 18/5 kl. 10.00–11.30. Därefter följande tider:

25/5 kl. 13.00–17.00 Gamla Uppsala. Samling vid Tingshögen

1/6 kl. 13.00–17.00 Kvarnbo, Håga, buss 2 ändhållplats

8/6 kl. 13.00–17.00 Slalombacken i Sunnersta

15/6 kl. 13.00–17.00 Botaniska trädgården. Samling vid Tropiska växthuset

Lokal: Evolutionsmuseet Botanik, Norbyvägen 16 den 18/5, därefter enligt anvisningar ovan.

Avgift: 600 kr.

Nr 27. Fåglar under våren, Grupp 1

Pekka Westin, Upplands ornitologiska förening, tfn 070-572 80 42.

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare men även mer vana fågelskådare är välkomna. Resorna förutsätter färd i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma kläder och kikare. En fågelbok är också bra att ha.

Tid: Måndag 29/3 kl. 10.00–11.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

14/4 kl. 8.00–10.00 Ulva kvarn

26/4 kl. 8.00–12.00 Dalkarlskärret

5/5 kl. 13.00–17.00 Hjälstaviken

17/5 kl. 7.00–15.00 Ledskär

26/5 kl. 6.00–11.00 Wiks slottspark

9/6 kl. 22.00–1.00 Övre föret, Kungsängen

Lokal: Storgatan 11, stora salen den 29/3, därefter utomhus.

Avgift: 750 kr.

Nr 28. Fåglar under våren, Grupp 2

Anders Nordin, fil.dr, Evolutionsmuseet, tfn 076-843 14 28.

Vi träffas första gången inomhus, därefter görs exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare men även mer vana är välkomna. Vi färdas i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen. Du ska vara utrustad med stövlar, oömma varma kläder och kikare. Har du tubkikare kommer den väl till pass vid vissa av exkursionerna. En fågelbok är alltid bra att ha.

Tid: Onsdag 14/4 kl. 10.00–11.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

21/4 kl. 8.00–12.00 Dalkarlskärret

27/4 kl. 8.00–12.00 Fysingen

6/5 kl. 8.00–12.00 Dalbyviken, Vreta udde

17/5 kl. 8.00–12.00 Hjälstaviken

26/5 kl. 7.00–11.00 Askare hage, Venngarn

4/6 kl. 21.00–24.00 Övre Föret, Fyrisån

Lokal: Evolutionsmuseet, Norbyvägen 16 den 14/4, därefter utomhus.

Avgift: 750 kr.

Nr 29. Fåglar under våren, Grupp 3

Gunnar Ehrenroth, Upplands ornitologiska förening, tfn 018-26 12 26, 076-780 70 17.

Vi träffas första gången inomhus, därefter görs exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare men även mer vana är välkomna. Vi färdas i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen. Du ska vara utrustad med stövlar, oömma varma kläder och kikare. Har du tubkikare kommer den väl till pass vid vissa av exkursionerna. En fågelbok är alltid bra att ha.

Tid: Måndag 22/3 kl. 10.00–11.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

6/4 kl. 8.00–12.00 Hjälstaviken, slättsjö

19/4 kl. 7.00–11.00 Börje sjö – Lumpen, storskog

5/5 kl. 6.00–10.00 Kungshamn – Morga naturreservat, skog och äng, utsikt över Ekoln

17/5 kl. 7.00–11.00 Vendelsjön, slättsjö

25/5 kl. 7.00–13.00 Ledskär, havsvik med strandängar och våtmark

7/6 kl. 22.00 - 1.00 Bälunge mossar – Långsjön – Viksta stentorg, nattsångare

Lokal: Storgatan 11, stora salen den 22/3, därefter utomhus.

Avgift: 750 kr.

SPRÅK

Vid Uppsala Senioruniversitet läggs tonvikten på muntlig kommunikation och läsförståelse.

Nivåskala för språkstudier

Senioruniversitetets modell för språkstudier bygger på Europarådets nivåskala för språkfärdigheter. Gör gärna Folkuniversitetets test av språknivå, speciellt de delar som gäller muntlig kommunikation och läsförståelse: www.folkuniversitetet.se/mer-om-sprak/Spraktest/.

Nivåskalan beskriver fem olika färdigheter; hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet i sex olika nivåer, A1, A2, B1, B2, C1 och C2. För att avgöra på vilken nivå man ligger finns en självbedömningstabla. I den beskrivs så kallade deskriptorer färdigheterna för varje nivå genom påståenden som börjar med **Jag kan...**

Om du uppnått målen för en viss nivå ska du följa en kurs på nästa nivå. Vid osäkerhet om val av lämplig nivå kan respektive cirkelledare kontaktas. För cirklar som latin, som inte längre talas, kan nivåskalan inte tillämpas. Självbedömningstablan i sin helhet finns på webbplatsen, www.usu.se under Program/Studiecirklar.

Nivå A1

Jag har inga eller mycket ringa förkunskaper när jag börjar i cirkeln. När jag går vidare till nästa nivå har jag uppnått följande färdigheter.

- Jag kan förstå vanliga ord och fraser när språket talas tydligt, och om de är hämtade från enkla och konkreta vardagssituationer.
- Jag kan delta i enkla samtal genom att ställa och besvara frågor om välbekanta ämnen.
- Jag kan muntligt beskriva till exempel var jag bor och personer jag känner.
- Jag kan förstå vanliga ord och mycket enkla meningar, till exempel på anslag och affischer.
- Jag kan skriva korta enkla meningar, till exempel vykort.

Nivå A2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A1 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- Jag kan förstå vad som sägs i beskrivningar av vardagen – hem, mat, shopping, kommunikationer och väderlek.
- Jag kan presentera mig själv, min familj och andra människor och berätta om och beskriva händelser i vardagslivet.
- Jag kan förstå informationen till exempel i annonser, prospekt, menyer och tidtabeller.
- Jag kan läsa enkla berättelser.
- Jag kan skriva enkla meddelanden och brev.

Nivå B1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A2 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- Jag kan förstå innehållet i tydligt tal om för mig välkända ämnen.
- Jag kan återberätta något jag läst eller hört.

- Jag kan ta aktiv del i en diskussion om välbekanta ämnen.
- Jag kan läsa och tillgodogöra mig artiklar och litterära texter skrivna på ett någorlunda lätt språk.
- Jag kan skriva personliga brev och sammanhängande texter om egna intresseområden.

Nivå B2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B1 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- Jag kan förstå det mesta av innehållet i längre muntliga framställningar om välbekanta ämnen och nöjaktigt förstå det som sägs i nyheter i radio och TV.
- Jag kan relativt detaljerat återberätta en historia.
- Jag kan aktivt delta i en diskussion och kan förklara och försvara mina åsikter.
- Jag kan läsa och förstå sakprosatexter och skönlitteratur på en inte alltför avancerad nivå.
- Jag kan skriva sammanhängande texter inom mina intresseområden.

Nivå C1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B2 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- Jag kan förstå olika typer av framställningar även om språket talas snabbt och med viss dialektal färgning och jag kan utan större ansträngning förstå TV-program och filmer.
- Jag kan tala utan att tydligt söka efter ord och uttryck i egna framställningar, samtal och diskussioner.
- Jag kan läsa och förstå långa och komplexa texter, såväl sakprosa som skönlitteratur.
- Jag kan skriva recensioner av litterära verk, artiklar och film.

Nivå C2

Jag kommer att uppnå följande färdigheter.

Jag har inga svårigheter att förstå allt talat språk, vare sig i direktkontakt eller via radio och TV och deltar lätt i avancerade diskussioner. Jag kan skriva komplex text i passande stil.

Nr 30. Arabiska A1

Elmoez Eltayeb, lärare i arabiska, tfn 073-653 33 62.

Tredje terminen. Vi tränar vidare på att tala och skriva korta meningar och att läsa och förstå korta texter. Vi ägnar oss åt grundläggande ordförråd och arabisk grammatik. Vi arbetar med par- och gruppövningar och vi jämför olika kulturer och olika arabiska dialekter. Du har goda möjligheter att påverka cirkelns innehåll och upplägg. Kurslitteratur: Birgitta Jungbeck, Mounir Obeid *Arabiska för nybörjare*.

Tid: Varje torsdag 4/2–6/5 (ej 1/4, 8/4) kl. 17.00–18.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 31. Arabiska A1

Elmoez Eltayeb, lärare i arabiska, tfn 073-653 33 62.

Sjätte terminen. Vi tränar vidare på att tala, att skriva långa meningar och att läsa och förstå långa texter. Vi

bygger upp ett grundläggande ordförråd och lär oss arabisk grammatik. Vi arbetar med par- och gruppövningar, hörförståelse, konversation och diktamen samt att lyssna och skriva korta uppsatser. Vi jämför olika kulturer och olika arabiska dialekter. Du har goda möjligheter att påverka cirkelns innehåll och upplägg. Kurslitteratur: Birgitta Jungbeck, Mounir Obeid *Arabiska för nybörjare*.

Tid: Varje onsdag 3/2–5/5 (ej 31/3, 7/4) kl. 17.00–18.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 32. Engelska B1

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 070-749 11 35.

Vi repeterar och förbättrar gymnasieengelskan med hjälp av läroboken *Streams 1* av Alderborn-Ågren (erhålls av cirkelledaren). Vi samtalar om händelser i världen i allmänhet och i den engelskspråkiga världen i synnerhet.

Tid: Varje onsdag 3/2–21/4 kl. 14.45–16.15. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 33. Engelsk konversation B1–B2, Grupp 1

Birgitta Attling Nordenfelt, f.d. rektor för Montessoriskola, studier i engelska, bl.a. Practical English Courses, Uppsala universitet, tfn 070-658 78 50.

En konversationskurs med teman och nyheter från den engelskspråkiga världen. I cirkeln ingår att vi läser, diskuterar och analyserar skönlitterära texter. Vi kommer även att samtala kring personliga erfarenheter. Målet är att utveckla den muntliga förmågan i dialoger och skapa språklig säkerhet. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 34.

Tid: Varje tisdag 2/2–20/4 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 34. Engelsk konversation B1–B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 33.

Tid: Varje onsdag 3/2–21/4 kl. 9.15–10.45. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 35. English Language and Literature B2

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 070-749 11 35.

Vi läser och diskuterar *Things Fall Apart* av Chinua Achebe och varvar med faktaartiklar. Vi diskuterar vad som händer i världen i allmänhet och i den engelskspråkiga i synnerhet. Deltagarna arbetar även med egna projekt, denna termin med fokus på hälsa och friskvård.

Tid: Varje onsdag 3/2–21/4 kl. 11.00–12.30. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 36. Franska A1

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80. philippe.collet15@gmail.com.

Andra terminen. Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning, gram-

matikgenomgångar med praktisk tillämpning. Muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike. Kurslitteratur: *Génial 1* (från slutet av kapitel 4).

Tid: Varje tisdag 26/1–20/4 (ej 2/3) kl. 15.00–16.30
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 37. Franska A2

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80. philippe.collet15@gmail.com.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike. Kurslitteratur: *Génial 1* (från kap. 7).

Tid: Varje onsdag 27/1–21/4 (ej 3/3) kl. 14.15–15.45.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 38. Franska A2–B1

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80. philippe.collet15@gmail.com.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Utökning av ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike. Kurslitteratur: *Génial 2* (från kap. 5).

Tid: Varje tisdag 26/1–20/4 (ej 2/3) kl. 16.45–18.15.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 39. Franska – lätt konversation A2 och uppåt

Carin Söderberg, fil.mag., f.d. universitetsadjunkt, tfn 073-619 18 80, carin.soderberg@live.se.

En konversationskurs för de som vill fräscha upp och/eller förnya och utveckla sina kunskaper i franska. Den muntliga kompetensen utvecklas genom samtal om aktuella händelser i den franskspråkiga världen eller litterära texter.

Tid: Onsdagar udda veckor 3/2–14/4 kl. 15.00–16.30.
12 timmar.

Avgift: 300 kr.

Nr 40. Franska B1

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80. philippe.collet15@gmail.com.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Fördjupat samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Målet är att utöka ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, ordförklaringar, hörövningar, realia. Kurslitteratur: *Génial 3*.

Tid: Varje onsdag 27/1–21/4 (ej 3/3) kl. 12.30–14.00.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 41. Franska B2

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80, philippe.collet15@gmail.com.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Utökad fräsförråd, fördjupade grammatikövningar, muntliga och skriftliga. Fria och bundna dialoger, parövningar, hör-förståelseövningar, bildbeskrivningar, referat, kultur och samhälle. Egna presentationer av valfritt ämne. Kurslitteratur: *Génial 4*.

Tid: Varje tisdag 26/1-20/4 (ej 2/3) kl. 13.15-14.45.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 42. Franska B2-C1

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80, philippe.collet15@gmail.com.

Vi läser en bok och kommenterar den fortlöpande. Varje deltagare väljer ett tema som presenteras och diskuteras i små grupper. Vi talar om kultur i Sverige och Frankrike, läser nätpublicerade franska artiklar från olika tidningar, t.ex. om samhälle, ekonomi eller litteratur/konst. Vi kan titta på dokumentärer eller franskspråkiga filmer (helst kortfilm) textade på franska. Huvudmålet med cirkeln är att tala, konversera och träna att argumentera. Kurslitteratur: Olivier Guez *La disparition de Josef Mengele* och Éric Vuillard *L'Ordre du jour* (att köpa i Uppsala bokhandel).

Tid: Varje tisdag 26/1-18/5 (ej 2/3, 13/4)
kl. 9.15-10.45. 30 timmar.

Avgift: 750 kr.

Nr 43. Franska noveller på franska B2 och uppåt, Grupp 1

Carin Söderberg, fil.mag., f.d. universitetsadjunkt, fn 073-619 18 80, carin.soderberg@live.se.

Läsning av och diskussion kring nyare franska noveller. Hur speglar de det franska samhället? Kurspråket är franska, därför bör deltagarna kunna läsa, förstå och tala franska utan alltför stora svårigheter. Vid varje tillfälle ägnas 15-20 minuter åt Nouvelles en France - De quoi parle-t-on actuellement? Litteratur: Arnaud Catherine, *J'entends des regards que vous croyez muets*. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 44.

Tid: Torsdagar udda veckor 4/2-15/4 kl. 9.15-10.45.
12 timmar.

Avgift: 300 kr.

Nr 44. Franska noveller på franska B2 och uppåt, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 43.

Tid: Torsdagar udda veckor 4/2-15/4 kl. 15.00-16.30.
12 timmar.

Avgift: 300 kr.

Nr 45. Franska C1

Yaga Sosnowska, f.d. lärare i franska vid Folkuniversitetet, tfn 070-822 93 89.

Vi diskuterar vardagliga erfarenheter, aktuella händelser, böcker vi läst och filmer vi sett. Vi läser tillsammans en bok eller några kapitel från flera böcker. Vi ser franska filmer med fransk text.

Tid: Varje onsdag 3/2-21/4 kl. 11.00-12.30. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 46. Italienska A1

Lisa Hagelin, fil.dr i latin, tfn 070-492 21 26.

Fjärde terminen. Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi går igenom uttal och basgrammatik, lär oss vardagsfraser, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedlet är *Prego 1*.

Tid: Varje fredag 5/2-28/5 (ej 26/2, 26/3, 2/4, 30/4, 14/5) kl. 9.45-11.15. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 47. Italienska A2

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Hur kan man shoppa i Italien? Hur talar man om händelser i det förflutna? Skillnaderna mellan Italien och Sverige handlar inte bara om språk. Därför ska vi arbeta med grammatik, ordförråd och uttal - med fokus på vardags-språket - samtidigt som vi refererar till Italiens kultur och samhälle. Vi kommer att öva på att tala i olika situationer samt använda autentiska video- och ljudinspelningar. Vi fortsätter att arbeta med *Prego 2*.

Tid: Varje fredag 29/1-23/4 (ej 2/4) kl. 11.30-13.00.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 48. Italienska A2, Grupp 1

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Vi fortsätter att öva på att tala om händelser i det förflutna samtidigt som vi kastar oss in i framtiden och in i opera-sånger. Vi arbetar med grammatik, ordförråd och uttal - med fokus på vardags-språket - samtidigt som vi refererar till Italiens kultur och samhälle. Vi övar på att tala i olika situationer samt använder autentiska video- och ljudinspelningar. *Prego 3*, romanen *Opera!* (Alma edizioni, 2017) och *Passato prossimo e imperfetto* (Alma Edizioni, 2019) är vårt studiematerial. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 49.

Tid: Varje måndag 25/1-19/4 (ej 5/4) kl. 9.00-10.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 49. Italienska A2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 48.

Tid: Varje måndag 25/1-19/4 (ej 5/4) kl. 10.45-12.15.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 50. Italiensk konversation A2-B1, Grupp 1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39, info@katarinahellgren.se.

Lätt italiensk konversation. Vi går igenom vardagssituationer med målet att kunna handla, beställa, boka, resa, pre-

sentera sig och klara enklare konversationer på italienska. Vi läser en lättläst bok som meddelas vid första träffen. Vi tar upp aktuella ämnen som rör Italien men även historia, tradition och kultur. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 51.

Tid: Varje tisdag 26/1-18/4 kl. 11.00-12.30. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 51. Italiensk konversation A2-B1, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 50.

Tid: Varje tisdag 26/1-13/4 kl. 13.30-15.00. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 52. Italiensk konversation B1

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Vi samtalar med stöd av olika gruppaktiviteter och av operasånger. Vi ska även utveckla den lexikala och kulturella kompetensen. Genom att göra det kommer vi att skaffa oss spännande insikter om Italien och det italienska språket. Vi kommer att tala om händelser i det förflutna, beskriva olika situationer, uttrycka åsikter och ge oss i kast med riktiga konversationer.

Tid: Varje tisdag 26/1-13/4 kl. 9.00-10.30. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 53. Italiensk konversation B2-C1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39, info@katarinahellgren.se.

Konversation och diskussion på italienska. För dig med goda kunskaper i italienska. Vi läser romanen *La vita bugiarda degli adulti* av Elena Ferrante. Boken går att beställa på www.utbildningsstaden.se. Deltagarna får välja ett avsnitt att kommentera varje gång. Vi diskuterar Italien ur olika perspektiv och deltagarna gör muntliga presentationer av olika ämnen. Cirkelns mål är att utöka ordförrådet och förbättra förmågan att uttrycka sig.

Tid: Varje måndag 25/1-19/4 (ej 5/4) kl. 13.00-14.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 54. Italiensk konversation C1

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Träffarna är indelade i två delar: under första passet får varje deltagare möjlighet att berätta om någonting som har hänt, en artikel, bok, film, utställning. Alla kan kommentera så att vi skapar en riktig konversation. Under andra passet samtalar vi med stöd av en roman. Varje deltagare väljer några rader, läser och kommenterar dem. De andra får också delta. Romanen heter *La solitudine dei numeri primi* av Paolo Giordano.

Tid: Varje tisdag 26/1-13/4 kl. 10.45-12.15. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 55. Latin 3e terminen

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-562 47 57, kjell.weinius@telia.com.

Studium av tillrättlagda texter för förståelse av latinets

språkliga egenheter samt av enkla originaltexter från senantik och medeltid. Fortsatt genomgång av grundläggande formlära och enkel syntax. Latinska sentenser och citat. Ords betydelser och etymologi. Latinska lånord i svenska och andra moderna språk. Innehållsliga kommentarer om det romerska samhället ur olika aspekter i anslutning till textmaterialet. Den indoeuropeiska språkfamiljen, arvord och lånord. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua Latina!*, tredje avdelningen, samt kopierat material.

Tid: Varje torsdag 4/2-22/4 kl. 15.15-16.45. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 56. Latin 8e terminen – Versio vulgata och Carmina Burana

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-562 47 57, kjell.weinius@telia.com.

Studium av lätt bearbetade texter och originaltexter från Bibeln och ur Carmina Burana. Övriga texter enligt deltagarnas önskemål. Studium av den grekisk-latinska terminologin inom ett vetenskapsområde. Fortsatt genomgång av grundläggande formlära och syntax. Repetition av suffix. Ords betydelser och etymologi. Studium av latinets långgivande ordstammar och därifrån kommande latinska lånord i svenska och andra moderna språk. Nya deltagare är välkomna! Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua Latina!*, åttonde avdelningen, samt kopierat material.

Tid: Varje torsdag 4/2-22/4 kl. 13.15-14.45. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 57. Latin 10e terminen – Lustspelsförfattaren Plautus

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-562 47 57, kjell.weinius@telia.com.

Vi studerar latinsk litteratur från den äldre republikanska tiden och läser utdrag ur några skådespel av Plautus. Jämförelser görs med lustspel från senare tider. Repetition av den grundläggande formläran och fortsatt genomgång av syntaxen. Lånord från latin och grekiska uppmärksammas och några engelska ords etymologi presenteras. Nya deltagare är välkomna! Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat litteratura Latina!* samt kopierat material.

Tid: Varje torsdag 4/2-22/4 kl. 11.15-12.45. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 58. Latin 13e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-938 38 62.

Studium av autentiska texter, prosa och poesi, från klassisk tid och medeltid: brev av Seneca och Plinius den yngre, några carmina av Horatius, metamorfos av Ovidius, Beatus Georgius et draco, Linnéanska växtnamn. Formlära och syntax. Kompletterande övningar enligt utdelat material. Latinska sentenser och citat. Ordkunskap. Ords betydelser och etymologi. Latin i moderna språk, särskilt svenska och engelska. Samhälle, arkitektur, konst, historia, litteraturhistoria i anslutning till textmaterial. Korta individuella tematiska redovisningar enligt överenskommelse. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat litteratura latina!* Övningar och aktuella dokument. Sjöstrand *Ny latinsk grammatik* rekommenderas.

Tid: Varje onsdag 3/2-28/4 (ej 31/3) kl. 10.30-12.00.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 59. Latin 18e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare,
tfn 070-938 38 62.

Studium av autentiska texter, prosa och poesi, från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid: Seneca *Phaedra*, Catullus *Vesper adest*, en bröllopsång, samt *Ariadne på Naxos*, Axel Oxenstiernas brev till Ludvig Camerarius i Haag, Cartesius (Descartes) ur *Meditationes de prima philosophia*. Övningar i grammatik, ordkunskap och ordbildning enligt utdelat materiel. Översättning till latin. Latin i moderna språk, särskilt svenska och engelska. Etymologier. Det romerska samhället, arkitektur, konst, historia, mytologi främst i anslutning till lästa texter. Korta, individuella föredrag. Kurslitteratur: Texter, övningar samt andra aktuella dokument som delas ut under terminens gång. Sjöstrand *Ny latinsk grammatik* rekommenderas, valfritt lexikon.

Tid: Varje torsdag 4/2-29/4 (ej 1/4) kl. 15.15-16.45.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 60. Latin – avancerad nivå

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare,
tfn 070-938 38 62.

Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter, poesi och prosa från klassisk tid, medeltid eller tidigmodern tid: Caesar *De bello gallico*, Horatius *Carmina*, Isidorus av Sevilla *Etymologiae sive Origines*, Erasmus av Rotterdam *Iulius exclusus*, Johannes Scheferus *Lapponia*. Grammatik med tonvikt på syntax. Översättning till latin. Ordkunskap och ordbildning. Etymologier. Sentenser och citat. Fördjupning i Roms historia, samhälle, filosofi, konst och arkitektur i anslutning till lästa texter. Individuella presentationer enligt tema som bestäms med gruppen. Kurslitteratur: Utdelat textmaterial med kommentarer, ordlistor och övningar. Sjöstrand: *Ny latinsk grammatik*, valfritt lexikon.

Tid: Varje torsdag 4/2-29/4 (ej 1/4) kl. 10.00-11.30.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 61. Nordsamiska A1

Lars-Gunnar Larsson, professor em. i finsk-ugriska språk, Uppsala universitet, tfn 073-327 77 99.

Repetition av grunderna från första terminens studier. De olika stamtyperna av nomen och verb. Kasussystemet – formerna och deras funktion – övas. Utöver presensböjningen lär vi oss perfekt och negerat imperfektum samt ha-konstruktionen. Texterna hämtas ur läroboken, men vi läser även andra kortare texter, främst dikter av Paulus Utsi. Kurslitteratur: C. Hedlund & L.-G. Larsson: *Ii dušše duoddaris! Lärobok i nordsamiska*.

Tid: Varje onsdag 27/1-21/4 (ej 31/3) kl. 12.30-14.00.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 62. Ryska A1

Sven Jonsson, leg. gymnasielärare i ryska, tyska, engelska, tfn 073-075 15 70, svenjonsson@gmail.com.

Nybörjarcirkel (andra terminen). Ryska är det mest spridda slaviska språket – mer än 160 miljoner har ryska som modersmål. Dessutom talar cirka 120 miljoner ryska som andra språk. Ryskan är närmast besläktad med ukrainska och vitryska och dessa tre språk bildar tillsammans gruppen östslaviska språk. Vi fortsätter att bygga ett aktivt ordförråd och en förståelse för grundläggande rysk grammatik och fonetik. Med hjälp av enkla texter och dialoger från läroboken försöker vi att lägga tonvikten på det talade språket. Redan på den här nivån börjar vi även att utnyttja Internets resurser vad gäller nivåanpassade texter, bilder och filmsnuttar. Diskussioner om rysk kultur och ryska samhällsförhållanden är också viktiga inslag i denna kurs. Tillsammans bestämmer vi studietakt. Nya deltagare som behärskar ryska alfabetet är välkomna (extra gratis snabbkurs för dem som inte behärskar det). Kurslitteratur: Erik Fält *Тројка - Да 1 (Trojka – Da 1)* textbok och övningsbok.

Tid: Varje tisdag 2/2-11/5 (ej 23/3, 30/3, 6/4)
kl. 13.00-14.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 63. Ryska A2

Sven Jonsson, leg. gymnasielärare i ryska, tyska, engelska, tfn 073-075 15 70, svenjonsson@gmail.com.

Vi fortsätter arbetet från höstterminen med textläsning, centrala ord och fraser, uttal, grundläggande grammatik och en del realia. Lärobokens dialoger och texter utgör grunden för våra samtalsövningar och skriftliga övningar. Vi bestämmer tillsammans studietakt och arbetssätt. Vi försöker att lägga tonvikten på det talade språket via hörövningar, dialoger och samtal. Vi kommer även att använda en del nivåanpassat material från Internet. Kurslitteratur: Erik Fält *Тројка - Да 1 (Trojka – Da 1)* textbok och övningsbok. Erik Fält *Kort rysk grammatik. Да!*

Tid: Varje tisdag 2/2-11/5 (ej 23/3, 30/3, 6/4)
kl. 15.00-16.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 64. Ryska B1

Nina Sokolova, diplomerad universitetslärare i ryska och tyska från Moskva, tfn 073-324 13 81.

Vi fortsätter med vår lärobok med faktatexter, dialogövningar och grammatikövningar. Om gruppen så önskar kan vi lägga in någon text från Erik Fält *Ryska texter*. Vid behov repeterar vi grundläggande grammatiska företeelser för att sedan lära oss nytt. Fördjupade övningar i konversation och skrivande. Deltagarna är välkomna att påverka studietakt och arbetssätt. Kurslitteratur: Maria Engström *Mampëuka*, Erik Fält *Ryska texter*, Erik Fält *Kort rysk grammatik*.

Tid: Varje måndag 1/2-3/5 (ej 22/2, 5/4)
kl. 10.45-12.15. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Samiska – se Nr 61. Nordsamiska

Nr 65. Spanska A1 1a terminen

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Nybörjarcirkel. Vi börjar från grunden och lär oss uttal, basordförråd och grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftli-

ga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 1*, 4. uppl. (fr.o.m. Unidad 1a).

Tid: Varje måndag 1/2-10/5 (ej 22/2, 29/3, 5/4)
kl. 10.30-12.00. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 66. Spanska A1 3e terminen

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Vi fortsätter att lära oss basordförråd och grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 1*, 4. uppl. (fr.o.m. Unidad 3b).

Tid: Varje måndag 1/2-10/5 (ej 22/2, 29/3, 5/4)
kl. 13.00-14.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 67. Spanska A2 1a terminen

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Vi fortsätter vår inläring av ord och fraser. Vi samtalar om vardagssituationer. Vi arbetar med grammatikgenomgångar samt skriftliga och muntliga övningar. Vi lär oss mer realia om den spansktalande världen. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 2*, 4. uppl. (fr.o.m. Unidad 2a).

Tid: Varje tisdag 2/2-4/5 (ej 23/2, 30/3)
kl. 10.00-11.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 68. Spanska A2 2a terminen

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Vi ökar på vårt ordförråd och fortsätter att samtala om vardagssituationer. Vi arbetar med grammatikgenomgångar samt skriftliga och muntliga övningar. Vi lär oss mer om att uttrycka oss i dåtid. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 2*, 4. uppl. (fr.o.m. Unidad 3a).

Tid: Varje onsdag 3/2-5/5 (ej 24/2, 31/3)
kl. 10.00-11.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 69. Spanska A2 3e terminen

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Vi samtalar både om vardagssituationer och om aktuella ämnen. Vi fortsätter att lära oss om olika kulturer och traditioner i den spansktalande världen. Vi arbetar med grammatikgenomgångar samt skriftliga och muntliga övningar och vi fördjupar oss i att uttrycka oss med olika tempus. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 2*, 4. uppl. (fr.o.m. Unidad 4a).

Tid: Varje fredag 5/2-7/5 (ej 26/2, 2/4) kl. 10.15-11.45.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 70. Spanska B2

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare,
tfn 076-555 61 37.

Praktisk kommunikation genom inläsning av autentiska texter och samtal i olika tempus. Vi pratar bara spanska.

Den här terminen läser vi en biografi från serien "Grandes personajes" <https://www.difusion.com/metodos/lecturas/grandes-personajes> (Dalí, García Lorca, García Márquez eller Picasso) samt arbetar med ytterligare material som bestäms i samråd med deltagarna i början av cirkeln.

Tid: Varje tisdag 2/2-4/5 (ej 23/2, 30/3)
kl. 12.00-13.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 71. Deutsch im Alltag B2

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Cirkeln vänder sig till de som läste tyska en gång för länge sedan och som nu vill arbeta med språket igen för att kunna läsa och förstå tysk tidningstext och tysk skönlitteratur och för att kunna tala tyska för personliga behov. Även den grammatik som behandlas syftar främst till att deltagarna ska utveckla sin förmåga att kommunicera och tar därför avstamp i deltagarnas eget skrivande.

Tid: Varje tisdag 2/2-20/4 kl. 13.00-14.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 72. Deutsch für Fortgeschrittene C1-C2

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Cirkelns övergripande syfte är att utifrån deltagarnas egna intressen erbjuda möjligheter att kommunicera i tal och skrift om kultur och samhällsfrågor med hjälp av nyhetssändningar, tidningstexter och skönlitteratur. Hur denna cirkel kommer att utformas bestäms av deltagarna gemensamt.

Tid: Varje onsdag 3/2-21/4 kl. 9.00-10.30. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

ÖVRIGA ARRANGEMANG

Jazzensemble

Jazzensemblen som pågått i tio terminer har pausats och tas upp igen under våren när omständigheterna tillåter. För närvarande kan inga nya anmälningar tas emot.

Ansvarig: **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, med.dr h.c., Uppsala universitet, tfn 018-30 28 09. Maestro vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Tid: Fredagar udda veckor om möjligt 22/1-16/4 (12/3 jämn vecka) kl. 13.15-14.45.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.

Avgift: Bestäms senare.

Kvällssalong

Patricia Mindus, professor i praktisk filosofi och **Sverker Gustavsson**, professor em. i statsvetenskap, samtalar om medborgarskap och demokrati i den nutida folkmflytningens spår.

Tid: Torsdagen den 6 maj kl. 19.00.

Plats: Storgatan 11.

Avgift: 150 kronor. Förfriskningar ingår.

Anmälan till sekretariatet tfn 018-24 35 01. Första anmälningsdag tisdagen den 27 april från kl. 8.00.

Ansvariga: **Ingrid Åberg**, 070-302 39 27 och **Gunilla Öbrink**, 070-324 65 45.

Anmälan till serier och cirklar

Vårterminen 2021 kommer alla föreläsningar initiativt att ges enbart som film eller via zoom (webbminarium).

De flesta cirklarna ges via zoom. Vid lättnader i pandemi-restriktioner kommer vi att öppna upp för deltagande i begränsad omfattning. Vi ger därför möjlighet att för serier vid anmälan boka sig på en På plats-variant i avvaktan på lättnader. På plats-varianten ger också tillgång till filmen.

Du måste vara medlem i Uppsala Senioruniversitet för att delta i våra aktiviteter. Detta gäller även Tisdagsföreläsningarna där giltigt medlemskort ska visas *om pandemi-restriktioner tillåter deltagare i lokal*. Medlemsavgiften måste vara betald och registrerad för att du ska kunna anmäla dig till serier och cirklar. Du kan själv kontrollera om den är betald på vår webbplats www.usu.se – Mina sidor – Medlemskap och på mobilappen – Medlemskort. Medlemsavgiften betalas aldrig tillbaka.

Avgifter

Se respektive serie eller cirkel. En studietimme är 45 minuter. Kostnader för kursmaterial kan tillkomma.

Tisdagsföreläsningarna fordrar medlemskap, men ingen anmälan eller avgift. Medlemskort, även ledsagares, ska uppvisas vid deltagande i lokal.

Anmälningsförfarande

Du anmäler dig till föreläsningsserier och studiecirklar antingen via vår webbplats, www.usu.se under Anmälan, eller genom att skicka in anmälningsblanketten nedan (eller brev med motsvarande uppgifter). Anmälan via telefon eller e-post tas inte emot. Anmälan kan EJ göras till serieansvarig eller cirkelledare. Anmälan är bindande.

Turordning följer anmälningsstidpunkt. Systemet öppnas för anmälningar torsdag 14 januari kl. 10.00. Anmälan via webbplatsen rekommenderas. Fram till kl. 10.00 hamnar man i en grupp med köande när man försöker anmäla sig. Kl. 10.00 får de i gruppen ett slumpat könummer. När man anmält sig kan man anmäla ytterligare en medlem på samma könummer. Går man in senare än kl. 10 hamnar man sist i kön. Anmälningar via blankett börjar registreras av sekretariatet när systemet öppnat. Blankettanmälan ger alltså inte förtur.

Förnyad anmälan varje termin krävs för alla serier/cirklar. Detta gäller ej dem som följt språkcirklar hösten 2020 och som betalat för fortsatt deltagande senast 12 januari 2021.

Betalning

Avgiften betalas efter anmälan, antingen med de betalningsuppgifter som kommer upp på webbplatsen, eller mot faktura som skickas per e-post eller brev. Avgiften behöver inte betalas före första sammankomsten om fakturans sista betalningsdag ligger senare.

Biljett krävs för deltagande i föreläsningsserie i lokal.

Detta gäller när pandemi-restriktioner lättat så vi kan ha deltagare i lokal. Den som laddat ner vår mobilapp Uppsala Senioruniversitet hittar aktuell biljett under Mina anmälningar. Till övriga skickas biljetter ut några dagar före seriestart, per e-post eller brev. Tid och lokal, som kan ha ändrats, anges på varje biljett. Den som inte hunnit få sin biljett eller har problem med mobiltelefonen/appen ska gå dit ändå och prickas då av på lista.

Inga kallelser till cirklar skickas ut. Meddela alltid cirkelledaren vid förhinder.

Krav på förkunskaper

Se respektive cirkel. Se även Nivåskala för språkstudier.

Lediga platser?

Anmäler man sig till fullbokad aktivitet (röd markering på webbplatsen) erhåller man automatiskt en reservplats, och aktuellt reservplatsnummer visas på webbplatsens Mina sidor och på appen under Mina anmälningar. Har anmälan till fullbokad aktivitet kommit in via blankett sätts medlemmen på reservplats och kontaktas. Om en plats blir ledig kontaktas reserver, i turordning.

Avbokning och byte av serie/cirkel

Man har möjlighet att avanmäla sig senast två dagar efter första sammankomsten. Kontakta sekretariatet. En administrationsavgift på 75 kr tas normalt ut. Byte räknas som avanmälan och ny anmälan (undantaget byte av språk nivå). *Den som vill prova på zoom-deltagande men finner det för svårt slipper avbokningsavgift.*

Ledsagare, hörhjälp

Om medlem med funktionsnedsättning har beviljats ledsagare av kommunen, kan USU utfärda ett gratis ledsagarkort med namnet på medlemmen och eget "medlemsnummer". Medlem med hörselnedsättning kan beställa skrivtolk hos Region Uppsalas tolkcentral. Ledsagare och skrivtolk betalar ingen avgift för serier och cirklar men måste anmälas för att beredas plats vid deltagande i lokal.

Ändringar i programmet

Ändringar som eventuellt sker sedan katalogen tryckts anges på USU:s webbplats, www.usu.se, i vår app Uppsala Senioruniversitet och meddelas berörda deltagare. Programmet på webbplatsen, under PROGRAM, uppdateras kontinuerligt.

ANMÄLAN TILL SERIER OCH CIRKLAR om du inte kan anmäla på www.usu.se

Medlemsnr: Personnr*:.....Tel:.....

Namn:

Adress:

*Personnummer krävs för deltagande i cirkel. Har du inte meddelat det tidigare så notera det här.

Seriens eller cirkelns nummer och titel

Nr Titel

Nr	Titel

Vill du delta i fler? Skriv på baksidan.

Sänds till Uppsala Senioruniversitet, Bergsbrunnagatan 1, 753 23 Uppsala

Vid grundandet av Uppsala Senioruniversitet för 41 år sedan valde vi att knytas till Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet, det som nu kallas Folkuniversitetet, och fick ett gott och nära nog avgörande stöd¹.

Vår samverkan med Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet har fortsatt och har varit mycket värdefullt genom åren. I Uppsala handlar samarbetet främst om vissa administrativa tjänster och lokaler. Folkuniversitetet har vidare en kort introduktionsutbildning för våra cirkelledare och har bistått med utbildning av dem i Zoom kostnadsfritt. Senioruniversitetet och Folkuniversitetet är överens om att båda parter tydligt ska synliggöra samarbetet mellan föreningarna.

Uppsala
Senioruniversitet

Folkuniversitetet

¹ Mer om starten och verksamheten våra tio första år finns i USU:s Rapport nr 1, se www.usu.se - Arkiv - Rapporter.